

ביר-זית:

הדממה הרועמת

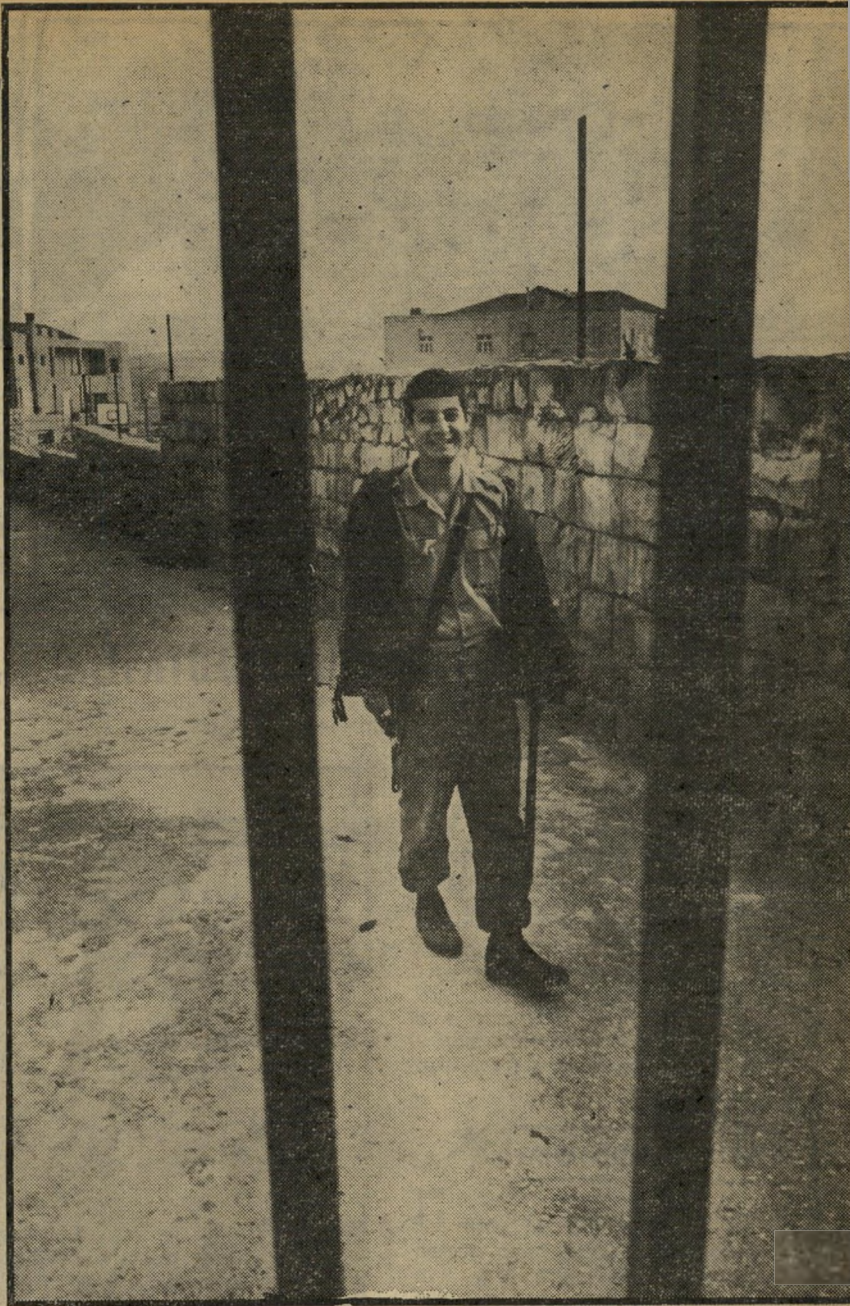
בינלאומי. נמצאים שם כתבים של הר ארצי, עיתונאי צרפתי ור עיתונאית שבדית, ועל כולם מנצחת הנמרה מרמאללה, בעזרת אחת מבנותיה ועזרה הנאמן, איברהים. האדון טאויל שומר על פרופיל נמוך, ודואג שכוסות הקפה התורכי והיין יתמלאו.

למקום נכנסת טודונטית ממיכללת ביר-זית, הצעירה תכולת-העיניים מסרבת לדבר. היא פוחדת. לבסוף היא נעתרת ואומרת לי: „את חושבת שבחודשיים הם ישתקו אותנו? תראי כמה עיתונאים יש פה, מכל העולם! אם הם לא יפתחו את האוניברסיטה, אנחנו נביא לביר-זית טל-וויזיות זרות מכל העולם!“

האלה, בתה התמירה של ריימונדה, באו להתפלל ולא הפרענו להם.“ מאוחר יותר, בביתה של ריימונדה טאויל, סיפרה לי מרצה לפילוסופיה מביר-זית, כי כשהל-כה לכנסייה להתפלל גירשו אותה החיילים הישראליים.

„קיבלנו הוראה לא להתקרב לאוניבר-סיטה“, טענה. לדבריה, כשנסגרה האוניברסיטה לפני שנתיים, התקיימו הלימודים למרות הכל — למדו מתחת לעצים, בבתים ובבתי-מלון. „כעת זה אחרת, יש הרגשה של פחד. שרון מטיל פחד על כולם. אמרו לנו לא להתקשר לסטודנטים. אנחנו פוחדים“, היא אמרה בקול חרישי וביקשה שלא אזכיר את שמה.

ברחוב הצר של ביר-זית משחקות שתי ילדות ערביות בקלאס. על המירפסת יוש-

בתוך הקמפוס

השומם מסייר חייל צה"ל, רב"ט בנח"ל. החייל אינו מבין מדוע סוגרים את האוניברסיטה. הוא רק יודע ש, צריך להחזיק אותם קצר. בקמפוס הריק מסתובבת פאטימה, פועלת הנקיון ושני פועלים השומרים על הצידוד. כל החנויות שמסביב לקמפוס נעולות. הסטודנטים גורשו.

מ זה שבועיים אני מנסה לראיין את ד"ר גבי בארמקי, הנשיא בפועל של אוניברסיטת בית-זית, אך ללא הצלחה. הדוקטור, כמינהג גבר ערבי, מסרב לי בנימוס אך בתקיפות. העיתונאית מרמאללה, ריימונדה טאויל, סיפרה לי כי הדוקטור נתון תחת לחץ מצד המימשל הצבאי. „אסור לו לדבר עם עיתונאים. את רק תסבכי אותו“, היא אמרה. עניתי לה שאבוא למרמאללה ואדפוק על דלתו. „את רק תביכי אותו“, היא התעקשה, „יהיה לו קשה מאוד להגיד לך לעזוב את ביתו, אך הוא ייאלץ לעשות כן.“

לבסוף זכיתי מן ההפקר, והכל בזכותו של יוסי שריד. כשטיילפן העורך שלי אל

מאת

שרית ישי

ריימונדה טאויל וניסה לשכנעה לראגן את הפגישה, הוא אמר לה שהוא שולח את שרית. ריימונדה שמעה שריד, ואמרה לד"ר בארמקי כי יוסי שריד יבוא לבקרו, כמישחת של רצון טוב. במקום יוסי שריד באתי אני. אם הדוקטור התאכזב, הוא לא הראה לי זאת בכל צורה שהיא. זכיתי בראיון.

ביתו של הדוקטור בראמקי שוכן על הדרך המובילה לאוניברסיטת ביר-זית. לא הרחק ממנו ניצב בית המימשל הצבאי, שבו כלואים 11 סטודנטים, ביניהם מופיד אבו-רבווע, יושבראש מועצת הסטודנטים, שנעצר ביום ראשון בלילה.

ביר-זית שוממה. הכפר הקטן, המתפרנס בעיקר מהסטודנטים, מכונס בתוך בתיו. החנויות והמיסעדות סגורים. הרחוב המרו ליד אל האוניברסיטה ריק מאדם. במרחק של כמה בתים מהכניסה לאוניברסיטה ניצב מחסום של חיילי צה"ל. שלושה טרונגים של הנח"ל עוצרים את המכונית

„עיתונות“. אחד החיילים מונק לעברנו ופונה אלינו בערבית. ציון, הצלם, עונה בעברית, החייל נרגע.

מתים

לאקשן!

א נחנו מבקשים להיכנס לאוניבר-סיטה. אחד החיילים נילוה אלינו, ופותח לנו את השער. הדממה מעיקה — רחבת הקמפוס שוממה, במנוה של הסטודנטים כיסאות הפוכים זה על גבי זה, מעונות הסטודנטים ריקים, מיגרש הכדור-סל שומם, המישדרים נעולים על מנעול ובריה, רק פאטימה הזקנה, פועלת הנקיון, מסתובבת בין אולמות-ההרצאות הריקות, ומועפה פניה אל החיילים הישראליים. מהצד השני של ביר-זית, שלושה טרורינים נוספים, המתלוננים על שיעמום. „מתים לאקשן“, אומר אחד מהם. „יבש פה שיגעון!“

„אם מישהו זורק אבן,“

מוסיף חברו. הסיוור באוניברסיטה מסתיים. החיילים מחכים שיחליפו אותם. הם רוצים להגיע לנפה ולאכול ארוחת-צהריים. מעבר להומת האוניברסיטה עומדת הר כנסייה המודרנית. „היום“, מספר לי חייל,

שער נעול

באוניברסיטת ביר-זית, השוכנת במיבנים ישנים, האוניבר-סיטה עמדה לעבור לקמפוס החדש והמפואר הנמצא בכניסה לכפר ביר-זית, אך המימשל הצבאי לא אישר את ההעברה. בקמפוס מוצים כ-30 מוצים זרים במישרה מלאה וכ-30 אחרים במישרה חלקית — כמה מהם ערבים ישראליים.

ביום הוריהן, „מרחבה“, הם אומרים כשהם רואים את שלט העיתונות. תושבי הגדה למדו פרק בהליכות יחסי-צבור. הם מאירים פניהם לעיתונאים. הם יודעים כי העיתונות היא הפה שלהם לעולם. כתב וצלם של רשת-טלוויזיה אמריקאית מגיעים במכונית אמריקאית שכורה. הם רואים את החיילים הישראליים המסתובבים בשטה, וחוזרים כלעומת שבאו. אנחנו גוסעים לביתה של ריימונדה

לוקחת אותנו לביתו של הד"ר בארמקי — בית-אבן יפהפה, המשקיף על נוף מרהיב-עין. מכניסים אותנו באדיבות רבה לחדר האורחים המרווח. בחדר רהיטים עתיקים מדהימים ביופיים, כלי נחושת וכסף, שטי חים וספות עמוקות. חלון ענק קרוע אל הנוף שבחוף ד"ר בארמקי, איש גבוה ומרשים בהופעתו, יושב בכורסתו הקבועה. אשתו מגישה קפה תורכי ונעלמת בשקט. לבני-הזוג בת ושני בנים.